

Nærings- og fiskeridepartementet
Postboks 8090 Dep
0032 Oslo

Dato: 12.06.2020
Vår ref.: 20-265/DHJ
Deres ref.: 19/5628

Innspill til regjeringens eksporthandlingsplan

Det vises til Nærings- og fiskeridepartementets brev 28.05.20 med anmodning om å gi innspill til regjeringens eksporthandlingsplan for å bistå norsk næringsliv gjennom og etter koronakrisen. Finans Norge verdsetter en identifisering av norsk næringslivs utfordringer og muligheter i internasjonale markeder i lys av pandemiens økonomiske virkninger, og ikke minst initiativet til å foreslå tiltak som kan styrke norsk eksport under og etter krisen.

Vi vil innledningsvis påpeke at det er behov for økt risikokapital fra det norske virkemiddelapparatet (her primært GIEK) til eksportindustrien for å forbedre vilkår for kontrakter og leveranser. Det er samtidig et behov for å lette på reiserestriksjoner som utgjør en vesentlig hindring for mange bedrifter, både med hensyn til inngåelse av nye kontrakter og muligheten for å yte teknisk bistand ved eksisterende leveranser.

1. Innspill til endringer og forbedringer i eksisterende ordninger:

- **Økt dekningsgrad:** GIEK har allerede fått innvilget økt dekningsgrad for enkelte produkter. Det er imidlertid behov for en ytterligere økning, fra 70 pst. og opp mot 90-95 pst. (og til 100 pst. i enkelte tilfeller). Dette vil samsvare med praksis i ECAer (eksportkredittinstitusjoner) hjemmehørende i flere andre land.
- **Utsettelse av avdrag:** Flere europeiske ECAer har i utstrakt grad innarbeidet *automatisk aksept* av avdragsutsettelse dersom dette tilbys av banker i samme fasilitet. Blant annet har tyske ECAer gjennomført dette overfor strategisk viktige eksportnæringer (cruise), og det bør vurderes en tilsvarende norsk praksis overfor havindustriene for å understøtte norsk eksportnæring.
- **Prosesser og prisvurderinger:** Det anmodes om en mer pragmatisk tilnærming til transaksjonsprosesser og prisdiskusjoner.
- **Mandatet til Eksportkreditt Norge:** For å sikre et mer helhetlig og komplett tilbud bør også Eksportkreditt Norge få et utvidet mandat til å tilby deltakelse i flere ordninger som

tilbys av GIEK (deriblant internasjonaliseringsgarantien, produksjonslånsgaranti, verftsgarantiordningen mv.)

2 Innspill vedrørende norske eksportbedrifters behov samt forslag til nye produkter og ordninger

- Etablering av generelle arbeidskapitalfasiliteter for eksportbedrifter: Det er under dagens ordning med produksjonslånsgarantien et krav om at dette er knyttet til spesifikke kontrakter. Produktet bør endres til å gjelde generelt for norske eksportbedrifter samt deres underleverandører (Svensk ECA har ordninger som tilbyr dette). Begrensningen om å ikke understøtte norske leveranser til faste installasjoner på norsk sokkel bør revurderes.
- Kredittforsikring: Motpartsrisikoen har økt betraktelig, og tilbudet i det private forsikringsmarkedet er betydelig redusert som følge av markedsforholdene. Tilbudet av risikokapital er redusert og prisen har økt vesentlig.
- Varelagerfinansiering: Gjennom koronakrisen virker ikke «Just-in-time»-prinsippet som normalt, og lager har blitt langt viktigere enn før. Ofte må varer lagres nær kunden.
- Eksportrettede oppstartsbedrifter: Verken banker eller det norske virkemiddelapparatet har for slike bedrifter tilstrekkelige løsninger, og de har behov for økt risikokapital.
- Finansiering av teknologiekspert: I en tid hvor eksport av kapitalvarer er redusert, erfares samtidig økt aktivitet for norske software-selskaper. Det norske virkemiddelapparatet er mindre tilpasset støtte til norske bedrifter som eksporterer teknologi, herunder app- og sky-basert virksomhet.
- Omstilling av norsk skipsfart og nærskipsflåte: Det er viktig å legge til rette for omstilling til grønn skipsfart, og ny teknologi bør støttes, jf. innovasjon knyttet til elektrifisering og hydrogen. Virkemiddelapparatets finansieringsandel bør økes (denne utgjør i dag gjerne bare 30 pst).

Med vennlig hilsen

Finans Norge

Erik Johansen
direktør